

ת"פ (ירושלים) 37420-02-21 - מדינת ישראל נ' אשר יהודה רון

ת"פ (ירושלים) 37420-02-21 - מדינת ישראל נ' אשר יהודה רון/שלוש ירושלים

ת"פ (ירושלים) 37420-02-21

מדינת ישראל

נגד

אשר יהודה רון

בית משפט השלום בירושלים

[29.10.2024]

כבוד השופט ביאלין אלעזר

ע"י ב"כ עוה"ד עבד למבאשר

ע"י ב"כ עוה"ד יהונתן קיוול

גזר דין

כתב האישום המתוקן והסדר הטיעון

1. ביום 23.5.22 הורשע הנאשם, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן שגובש במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב, לפי סעיף 117(ב1) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.

2. על פי האמור בעובדות כתב האישום המתוקן בו הורשע הנאשם במהלך התקופה שבין פברואר 2011 לבין פברואר 2015 או בסמוך לכך, פעלה קבוצת אנשים עבריינית (להלן: "הקבוצה") ביחד עם אחרים לביצוע עבירות מס, עבירות הלבנת הון ועבירות נוספות באמצעות הפצת מסמכים הנחזים לחשבוניות מס שהוצאו כדין (להלן: "החשבוניות הפיקטיביות") מבלי שבוצעה עסקה בהתאם לנחזה מתוך החשבוניות הפיקטיביות. לצורך כך, פעלה הקבוצה לאיתור גיוס אנשים על פי רוב בעלי זהות יהודית ואשר נתונים במצוקה כלכלית, וזאת לצורך רישומם כמנהלים או כבעלי מניות של עשרות חברות קש, באמצעותן הופצו החשבוניות הפיקטיביות. גיוס האנשים בוצע לרוב על ידי שלום מאיר, אחד מחברי הקבוצה (להלן: "שלום").

3. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר לחודש אוגוסט 2014, פנה שלום לנאשם והציע לו להירשם כבעליה של חברה וזאת מבלי שישלם תמורתה או ינהלה בפועל וכי כל שיידרש הוא לחתום על מסמכים בשם החברה ולהציע עצמו כבעלי החברה לכאורה, בעתה צורך, בתמורה לתשלום שנע בין 4,000-6,000 ₪ במזומן. כמו כן, הוסבר לנאשם כי במסגרת תפקידו יידרש להחתים את רוכשי החשבוניות (להלן: "הקבלנים") על מסמכים שונים בהתאם לצורך, וכן למסור להם את החשבוניות הפיקטיביות. בהמשך, הנאשם נאות להצעתו של שלום.

4. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ביום 20.8.2014 נרשם הנאשם כבעליה של חברת "מנחם קרן השקעות בע"מ ח.פ. 513664557 (להלן: "החברה") והחל מיום זה ועד ליום 23.2.2015 (להלן: "התקופה הרלוונטית") פעל הנאשם כמפורט להלן, במטרה לאפשר הפצתן של 76 חשבוניות פיקטיביות (להלן: "החשבוניות הפיקטיביות שנמכרו"): הנאשם, חתם במשרדי רשם החברות על מסמכי העברת מניות בחברה על שמו בנכוחות עורך דין ושלו; הנאשם, התלווה לאנשים מטעם הקבוצה וזאת לצורך ביקור באתרים שונים, בהם נפגש עם הקבלנים; במהלך הביקורים באתרים, הנאשם מסר לקבלנים את החשבוניות הפיקטיביות שנמכרו, לאחר שבחלקן מילא את פרטיותן וחתם עליהן, על פי הנחיותיהם של הקבלנים או אנשי הקבוצה אליהם התלווה, זאת בידעו כי לא בוצעה עבודה בפועל או סופקו עובדים על ידי החברה, כנחזה מתוך החשבוניות הפיקטיביות שנמכרו.
5. הנאשם ידע כי במהלך התקופה הרלוונטית, פנקסי חשבוניות החברה וחזותם החברה מצויים בידי מי מאנשי הקבוצה ומשמשים לצורך הפצת חשבוניות פיקטיביות נוספות על שם החברה וזאת מבלי שעשה דבר על מנת לעצור זאת.
6. בפעולותיו המנויות לעיל, ומעצם רישומו של הנאשם כבעל החברה, אפשר הנאשם את הפצתן של החשבוניות הפיקטיביות שנמכרו על שם החברה בסך כולל של 9,740,865 ₪ כשסכום המע"מ הנובע מהן היינו 1,485,949 ₪ הכל כמפורט בנספח א', זאת בידעו כי הן משמשות להגדלת הוצאותיהם של הקבלנים לצרכי מס הכנסה וכן לניכיון בדיווחיהם התקופתיים לרשויות מע"מ.
7. ביום 23.5.22 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה ויורשע בכתב אישום מתוקן כמפורט לעיל. עוד הוסכם במסגרת הסדר הטיעון כי ככל שהנאשם ישלם מתוך חוב המס סכום של 30,000 ₪, הצדדים יעתרו בהסכמה לעונש של 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. עוד הוסכם כי אם הנאשם לא ימצא מתאים, תעתור המאשימה לעונש מאסר בפועל ואילו הנאשם יטען באופן חופשי. כמו כן, הוסכם כי ככל שהנאשם לא ישלם את הסכום של 30,000 ₪ מתוך חוב המס, תעתור המאשימה ל-12 חודשי מאסר בפועל.
- תסקיר שירות מבחן
8. בעניינו של הנאשם הוגשו 3 תסקירים.
9. מתסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 24.1.2023, עולה כי הנאשם לא הופיע לפגישות שנקבעו עמו ואף לא יצר קשר לצורך קביעת מפגש חדש. נוכח כך, שירות המבחן ביקש דחיה בת 3 חודשים.
10. ביום 13.6.2023 הגיש שירות המבחן תסקיר משלים. שירות המבחן ציין בתסקיר כי במסגרת תהליך האבחון שהוחל בו עולה כי הנאשם סובל מבעיות בריאות ותפקוד שונות, כאשר אינו מצוי במעקב או טיפול רפואי מסודר ולא מחזיק במידע רפואי עדכני. שירות המבחן ציין כי בשל היעדר מידע, אין בידם להעריך את מצבו וצרכיו של הטיפוליים של הנאשם. על כן, התבקשה דחיה נוספת בת 3 חודשים.
11. ביום 18.9.2023 הוגש תסקיר משלים נוסף. מתסקיר זה עולה כי, הנאשם, בן 68, גרוש ואב לשני ילדים בוגרים. צוין כי הנאשם תושב חוזר. שירות המבחן סקר כהרגלו את הנסיבות המשפחתיות בהן גדל הנאשם. מן התסקיר עולה כי הנאשם גדל במסגרת משפחתית קשה ומורכבת.
12. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם, חזר ארצה, לדבריו, כי נענע לבקשות אמו ואחיותיו לסייע בטיפול באביו שעבר אירוע מוחי. כעבור שנתיים, אביו נפטר והנאשם נשאר לגור עם אמו כדי לסייע לה בניהול משק הבית ובין היתר, בשל הידרדרות במצבה הבריאותי והתפקודי.

13. בתסקיר צוין כי הנאשם לא השתלב במעגל התעסוקתי. תחילה, בשל הטיפול בהוריו ובהמשך אף לאור התדרדרות במצבו הבריאותי והתפקודי. בתסקיר צוין, כי הנאשם תיאר כי הוא נעדר מערכות תמיכה ומתמודד עם מצב כלכלי דחוק.
14. שירות המבחן סקר בהרחבה את מצבו הבריאותי של הנאשם. שירות המבחן ציין כי הוצגו בפניו מסמכים רפואיים המעידים על ירידה קוגניטיבית קלה ודמנציה ניוונית ראשונית קלה.
15. באשר ליחסו לביצוע העבירות, צוין כי הנאשם תיאר תקופה קשה של אובדן אביו, כאשר נשאר לגור עם אמו. לדבריו, אמו לחצה עליו במציאת עבודה ולבסוף מצאה לו עבודה. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן כי נכנע ללחץ של אמו ולשכנוע של "המכר". הנאשם ציין כי תחילה לא זיהה בעיתיות כלשהי, לא התעניין בפרטי העסק ופעל רק בהתאם להנחיות שקיבל, מבלי להפעיל שיקול דעת. בהמשך, הבחין בבעייתיות אך התקשה לעזוב על מנת לא לאכזב את אמו, תוך שהוא מתכחש למשמעות הפלילית של מעשיו.
16. שירות המבחן ציין כי כיום, הנאשם מבטא הכרה בפסול שבמעשיו ומביע חרטה, תוך יכולת להבחין באופן ביקורתי יותר את התנהגותו באותה העת. הנאשם התייחס לעבירה כחריגה למהלך חייו ורואה בה ניסיון התמודדות עם מצב של לחץ. שירות המבחן העריך כי לצד הרווח הכספי המהיר והקל, מדובר בניסיון בלתי מודע לפיצוי עצמי על פגיעות ואובדנים במהלך חייו וכן בין השאר, בניסיון לרצות את אמו שהיוותה דמות תומכת יחידה בתקופת ילדותו ובתקופה הסמוכה לביצוע העבירה.
17. שירות המבחן ציין כי הנאשם, נעדר מערכות תמיכה ומגלה קשיים תפקודיים ובריאותיים שונים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו בעל דפוסים עברייניים מושרשים.
- המלצה
18. שירות המבחן ציין כי בבואו לשקול המלצה עונשית, שקל, מחד, את האופי והיקף המעשים המיוחסים לנאשם, ומאידך, את גילו, מצבו הבריאותי ותיפקודו הירוד של הנאשם. שירות המבחן העריך כי במידה ויוטל על הנאשם עונש במסגרת מאסר בדרך של עבודות שירות ולו לתקופה קצרה, יתקשה הנאשם לעמוד בלוחות בזמנים האינטנסיביים והנוקשים של ביצוע עונש מסוג זה. כך גם, התרשם שירות המבחן כי בשלב זה בחייו, יתקשה הנאשם אף בביצוע צו של"צ. שירות המבחן התרשם כי הנאשם יתקשה להתבונן במוקדים בעיתיים בהתנהלותו. גורמים אישיתיים אלה, לצד קשיי זיכרון, יקשו על הנאשם להפיק תועלת מתהליך טיפולי.
19. נוכח כל המפורט לעיל, המליץ שירות המבחן על עונש בדמות מאסר מותנה והתחייבות. ראיות לעונש:
20. לא הוגשו ראיות לעונש מטעם המאשימה.
21. כראיות לעונש מטעם הנאשם הוגשו אלה:
- א. מסמך רפואי מיום 6.8.23 בעניין מצבו הקוגניטיבי של הנאשם (נע/1). מסמך זה מעיד על ירידה קוגניטיבית מתמשכת אצל הנאשם.
- ב. סיכום מידע רפואי של הנאשם (נע/2).
- ג. פירוט פעולות חשבון בנק של הנאשם (נע/3).

- ד. הודעתו במשטרה של שלום, הוגש עמ' 15 מתוך 16 עמודים (נע/4) באשר לאופן גיוסו לקבוצה. עיקרי טענות הצדדים:
22. בתחילת טיעונו עמד ב"כ המאשימה על כך שהנאשם למעשה לא עמד בתנאי הסדר הטיעון וזאת חרף העובדה שלנאשם ניתנו הזדמנויות רבות לעמוד בתנאי ההסדר, כך שההליך יסתיים באופן שיטיב עם הנאשם. בהקשר זה צוין, כי המאשימה הלכה כברת דרך נוספת לקראת הנאשם ואף ויתרה על סכום התשלום בסך 30,000 כתנאי לעונש מוסכם, אלא שהנאשם לא עמד בתנאי ההסדר המקל.
23. ב"כ המאשימה עמד על עובדות כתב האישום המתוקן, הפגיעה בערכים המוגנים בעבירות בהן הורשע הנאשם ועל הנסיבות המחמירות הקשורות בביצוע העבירה ובכלל זה: הפגיעה בערך השמירה על הקופה הציבורית; הפגיעה בשוויון בנשיאה בנטל המיסים; מידת מעורבותו של הנאשם בפעילות העבריינית; סכום המחדל אשר עומד על 1,485,949 ₪.
24. באשר לחומרה הטמונה בעבירות המס הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה הבאה: עפ"ג 33390-06-10 ג'לאג'ל נ' מדינת ישראל, בית המכס ומע"מ; ע"פ 6968-02-17 משהראווי נ' מדינת ישראל; רע"פ 4791/08 כהן נ' מדינת ישראל; ע"פ 51807-12-15 מדינת ישראל נ' לטין; רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל; רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל; רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל.
25. לטענת ב"כ המאשימה בית המשפט העליון התווה בפסיקתו שאין לפטור אנשי קש מעונש מאסר ממש בשל עצם היותם מי ששמשו כאנשי קש. נטען, כי בתי המשפט שבו והבהירו כי יש להעדיף שיקולי גמול והרתעה על פני נסיבותיהן האישיות של הנאשמים בביצוע עבירות מסוג זה.
26. ב"כ המאשימה עתר לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 9 ועד ל-30 חודשי מאסר בפועל. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה הבאה: ת"פ 20835-12-20 מדינת ישראל נ' יונתן פרמביץ; ת"פ 25151-07-20 מדינת ישראל נ' שי רג'ואן; ת"פ 10007-07-19 מדינת ישראל נ' שלמה עינב; ת"פ 499932-06-16 מדינת ישראל נ' עמירה ואח'; עפ"ג 32748-01-20 אביבי נ' מדינת ישראל; עפ"ג 53780-08-20 כליפה נ' מדינת ישראל; ע"פ 17327-07-17 נמירובסקי נ' מע"מ קניה ומע"מ ת"א; רע"פ 7135/10 יגאל חן נ' מדינת ישראל; רע"פ 1717/14 יאיר ליזרוביץ נ' מדינת ישראל; ת"פ 25151-07-20 מדינת ישראל נ' רג'ואן; ת"פ 10017-07-19 רשות המיסים - מע"מ נ' שלמה עינב;
27. באשר לעונש המתאים בתוך המתחם; ב"כ המאשימה עתר למקם את הנאשם בתחתית המתחם. מחד, ציין ב"כ המאשימה את הודאתו במשפט, חסכון זמן שיפוטי, העדר עבר פלילי, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ונסיבותיו הכלכליות והרפואיות של הנאשם. מאידך, ציין ב"כ המאשימה כי הנאשם לא הסיר את המחדל אותו דרשה המאשימה כחלק מההסכמות. נוכח נסיבות אלה, עתרה המאשימה לגזור על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל. זאת לצד רכיבי ענישה נוספים בדמות קנס מרתיע ומאסר מותנה.

28. מנגד, טען ב"כ הנאשם לשיהוי משמעותי בהגשת כתב האישום. לדבריו, הנאשם נחקר בשנת 2015 ואילו כתב האישום הוגש אך בשנת 2021. ב"כ הנאשם הפנה בעניין זה לעפ"ג 68947-07-20 סרגי יוסופוב נ' מדינת ישראל, שם בית המשפט הכיר בחריגה ממתחם העונש בענייני שיהוי בהגשת כתב אישום. כך גם נטען כי יש לקחת בחשבון את חלוף הזמן מיום ביצוע העבירות, בשנים שבין 2014-2015, ועד עתה. בהקשר זה, הפנה ב"כ הנאשם לת"פ 30052-03-19 מדינת ישראל נ' יצחק, שם נגזר על הנאשם 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות בגין עבירות מס לנוכח חלוף הזמן. עוד הטעים ב"כ הנאשם כי יש לזקוף לזכותו של הנאשם את הודאתו וכן מידת מעורבותו הפחותה בחשבוניות שהופקו.
29. ב"כ הנאשם עמד בהרחבה על מצבו הבריאותי של הנאשם, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות. בהקשרים אלה, נטען כי יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים: מצבו המשפחתי המורכב והכלכלי של הנאשם; מצבו הרפואי של הנאשם וההתדרדרות הקוגניטיבית (נע/1). ב"כ הנאשם טען, כי הפסיקה הכירה בחריגה ממתחם הענישה מטעמי צדק כאשר מדובר בשיקולי בריאות.
30. ב"כ הנאשם הוסיף כי הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו והביע חרטה.
31. נוכח אלו, עתר ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם עונש בדמות מאסר על תנאי ולחילופין מאסר קצר שירוצה בדרך של עבודות שירות.
32. הנאשם בדברו האחרון, מסר כי לא התגורר בישראל כ-40 שנה. לדבריו, עלה לישראל לצורך טיפול באביו החולה. לאחר שאביו נפטר, סעד את אמו וטיפל בה לבדו. הנאשם מסר כי קיימים פערים בין המיוחס לו לבין מה שביצע בפועל. לדבריו, חתם אך על חשבונית פיקטיבית אחת. לטענתו שלום הוא זה שהוציא לפועל את ביצוע העבירות. הנאשם הרחיב אודות מצבו הבריאותי המורכב. כך גם, סיפר כי אמו מאושפזת בבית החולים וכי הוא היחיד מבני המשפחה שמטפל בה. הנאשם מסר כי זו הפעם הראשונה בה הוא עומד לדין וביקש את רחמי בית המשפט. דיון והכרעה
- הערכים המוגנים והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות:
33. במקרה דנן, הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בעקבות ביצוע העבירות על ידי הנאשם הם ערך השוויון בנטל המס והפגיעה בקופה הציבורית.
34. לעניין הערכים המוגנים שנפגעו, ראו למשל רע"פ 3641/06 ד"ר מנחם צ'צקס נ' מדינת ישראל, שם נאמר: "בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם חברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור."
35. נפסק לא אחת כי עבירות מסוג זה, בנוסף לחומרתן, יש להביא בחשבון גם את הפיתוי הגדול הטמון בביצוען של העבירות וכן סיכויי התפיסה, וממילא האכיפה, הנמוכים.

36. כך גם נקבע, כי ככלל יש לתת משקל נמוך לנסיבותיו האישיות של הנאשם. אפנה למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9), שם נקבע:
- "חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות".
37. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הנאשם נרשם כבעליה של חברת "מנחם קרן השקעות בע"מ" ופעל במטרה לאפשר הפצתן של 76 חשבוניות פיקטיביות. במעשיו סייע הנאשם לאחרים להשתמט ממס, הביא להשמטות סכומי כסף גבוהים מקופת המדינה, ובכך גרם לנזק משמעותי לקופת הציבור.
38. אומנם, מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם לא יזם ולא היה המבצע העיקרי של העבירות. עם זאת, הנאשם מילא תפקיד משמעותי בשרשרת הפצת החשבוניות. הוא היווה חוליה בשרשרת הפצת החשבוניות. בלעדי הנאשם, אשר שימש כ"איש קש" שעמד בחזית, ואפשר לעבריינים המרכזיים לפעול למימוש זממם, הרי שהאחרונים היו חוששים לפעול פן יתפסו. אף אם חומרת מעשיו של הנאשם נופלת מזו של העבריינים המרכזיים, אין לראות את תפקידו כזניח. ראו למשל רע"פ 4791/08 נפתלי כהן נ' מדינת ישראל:
- "אם נקבל את טענת המבקש כי היה איש קש עבור אותו רבי אשר ניהל בפועל את החברה, אין זה ברור כלל וכלל כי יש בכך כדי להפחית מחומרת מעשיו. אדם המאפשר במודע כי יעשה בו שימוש כ"איש קש", היינו עומד בחזית העבירה על מנת שאליו תפנה האצבע המאשימה מה לו כי ילין על ש"תוכניתו התגשמה".
39. יודגש כי המעשים בהם הורשע הנאשם הם מעשים בעלי תכנון מוקדם. אלמנט התכנון בעבירות מסוג זה הוא מובהק ונלמד מעובדות כתב האישום המתוקן באופן ברור.
40. לכך יש להוסיף גם את פרק הזמן הממושך יחסית שבו פעל הנאשם בביצוע המעשים ובהפצת החשבוניות כאשר הוא נלווה לחבורת אנשים מפוקפקים.
41. מנגד יש להביא בחשבון גם את שיקולי הקולא הבאים:
- א. המעשים בוצעו כאשר הנאשם הלכה למעשה מתפקד כחוליה החלשה בשרשרת וזאת הן לנוכח נתוניו האישיים והן לנוכח חלקם הגדול של העבריינים שהפעילו את הנאשם.
- ב. כך גם לא ניתן להתעלם מהנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות כפי שהם באים לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן וב-ענ/4. ממסכים אלה עולה כי הנאשם גויס לעבודה לנוכח לחץ משפחתי שהופעל עליו, בעיקר על ידי אמו. מדיניות הענישה הנוהגת

42. מבחינת מדיניות הענישה הנוהגת, אציין כי אף שבעבירות מסוג זה קיימת מדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה של מאסר בפועל ממש, הרי שקיים מנעד ענישה רחב יחסית. מדיניות הענישה המחמירה קשורה בעיקר להיקף העבירות שבוצעו, גובה סכום הכסף והשיטתיות שבו בוצעו העבירות. עם זאת, אין הכוונה שיש להתעלם מנסיבות האישיות של הנאשם, כפי שיפורט עוד בהמשך, שהרי ענישה לעולם היא אינדיבידואלית. לעניינו, מצאתי את הפסיקה שלהלן כרלבנטית לקביעת מתחם העונש ההולם:
- א. רע"פ 9952/17 אדעיס נגד מדינת ישראל (28.01.2018): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם בגין הוצאת 70 חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הכלול בהן עמד על סך ₪ 690,000. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ועד 24 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים וגזר על הנאשם עונש של 21 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הנאשם לא הסיר מחדליו. ערעור ובקשת רשות הערעור נדחו.
- ב. רע"פ 5931/16 חסן נגד מדינת ישראל (08.09.2016): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם בגין הוצאת 33 חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הכלול בהן עמד על סך ₪ 614,640. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין שנת מאסר וחצי, לצד קנס. בית משפט השלום גזר על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הנאשם לא הסיר מחדליו. ערעור ובקשת רשות הערעור, נדחו.
- ג. רע"פ 3043/14 לוגסי נגד מדינת ישראל (16.6.2014): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם בגין הוצאת 135 חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הכלול בהן עמד על סך ₪ 1,017,636 וכן בניהול פנקסי חשבונות כוזבים ובשימוש במרמה ותחבולה. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הנאשם נידון ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור ובקשת רשות הערעור, נדחו. הנאשם הסיר חלק ממחדלו.
- ד. עפ"ג (מחוזי ב"ש) 68947-07-20 יוסופוב נ' מדינת ישראל (18.11.2020): בית משפט השלום הרשיע את הנאשם, בהתאם להודאתו, ב-53 עבירות של ביצוע פעולות במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שהוא חייב בו על-פי חוק ובעבירות של ניכוי מס תשומות מבלי שיש לגביו מסמך כנדרש בדין. סכום המס הכולל עמד על כ-2.7 מיליון ₪ בית משפט השלום גזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של הנאשם, וגזר עליו 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, בשל חלוף הזמן. מתחם הענישה
43. נוכח האמור לעיל, ככלל היה מקום לקבוע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 9 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל, כמעט בדומה לעתירת התביעה. אולם בתיק, קיימות נסיבות חריגות אשר מצדיקות קביעת מתחם סביר והגיוני יותר אשר לוקח בחשבון את שיקולי השיהוי שהמאשימה לא נתנה להם ביטוי מתאים, אף ששיקולים אלה אינם נמנים על הפרמטרים אשר ברגיל נלקחים בחשבון.
- נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:
44. הנאשם יליד 1954, גרוש ואב ל-2 ילדים בגירים, תושב חוזר. הנאשם נעדר עבר פלילי. על אף מעידתו והרשעתו בתיק זה, הנאשם אדם נורמטיבי וניהל אורח חיים תקין עד להסתבכותו בפרשה זו.

45. לזכותו של הנאשם אני זוקף עוד את העובדה שבחר לקחת אחריות על מעשיו, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן וחסך זמן שיפוטי יקר.
46. במקרה דנן, אני סבור שיש להביא בחשבון לקולא את הנסיבות האישיות והמשפחתיות המורכבות של הנאשם. מהראיות לעונש שהוגשו ע"י הנאשם עולה כי הנאשם מתמודד עם נסיבות רפואיות וכלכליות מורכבות ביותר. אציין כי לנתונים אלה יינתן משקל גבוה יחסית חרף העובדה שהנאשם התבקש להציג חוות דעת רפואית סדורה לביסוס טענותיו, ולא עשה כן.
47. שיקול מרכזי נוסף בקביעת העונש המתאים עניינו בחלופי הזמן המשמעותי מאז בוצעו העבירות, ולטעמי כאן העיקר. בענייננו, המעשים נושא כתב האישום בוצעו בשנים שבין 2014 ל-2015. כתב האישום, הוגש רק ביום 17.2.21, בחלופי כ-5 שנים. מאז הגשת כתב האישום ועד היום חלפו כ-9 שנים. רשויות האכיפה לא פעלו באופן מהיר כדי להגיש כתב אישום. אני סבור שלעצם חלופי זמן של כ-9 שנים, יש משמעות, לא רק מבחינת תחושותיו הסובייקטיביות של הנאשם והיותו במצב ביניים ובאי ודאות, אלא גם מבחינת שיקולי צדק אובייקטיביים. בנסיבות האמורות, יש להביא נתון זה בחשבון בעת גזירת עונשו (ראו גם ע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל (12.3.2009)).
48. לאחר שבחנתי את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מחד, ואת הנסיבות הרפואיות והאישיות-המשפחתיות המורכבות של הנאשם הפועלות לזכותו של הנאשם, מאידך, מצאתי לקבוע מתחם עונש ראוי, החורג מהכלל, שתחילתו במאסר קצר וסופו במאסר ממושך בן 18.
49. יאמר כי גזר דין זה ניתן לאחר שהנאשם הופנה שוב ושוב לממונה לעבודות השירות אך לא התייצב גם לנוכח נסיבותיו הרפואיות וגם בשל שלל תירוצים שונים ומשונים. חשוב מכך, יאמר כי גזר דין זה ניתן לנוכח האמור בתסקיר שירות המבחן והנסיבות הרפואיות של הנאשם, לרבות אלו שנאמרו על ידי הנאשם בדיון היום, לפיהם קיים ספק רב בדבר כשירות הנאשם לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.
50. נוכח כל אלו, מצאתי למקם את הנאשם בתחתית המתחם הייחודי שנקבע ולגזור עליו עונש מאסר בן 4 חודשים. זאת, לצד רכיבי ענישה נוספים כפי שיפורט להלן.
- גזירת הדין
51. לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 4 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו ככל שהיה עצור בתיק זה (בהתאם לרישומי שב"ס). הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ליום 17.12.24 בשעה 09:00.
- ב. 8 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן הנאשם יעבור תוך תקופה של שלוש שנים מהיום עבירות פשע לפי פקודת מס הכנסה.
- ג. 3 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן הנאשם יעבור תוך תקופה של שנתיים מהיום כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת מס הכנסה.
- ד. קנס בסך ₪ 20,000 או 45 ימי מאסר תמורתו. אשר ישולם ב- 40 תשלומים רצופים ושווים. הראשון עד ליום 1.2.25 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי עמידה באחד מהתשלומים יביא לפירעון מיידי של כל היתרה. לתשומת לב הנאשם:
- החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שנקבעו למעלה.
- ניתן יהיה לשלם את הקנס תוך שלושה ימים מהיום לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
- א. בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- ב. מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *35592-****
- ג. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
- זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.
- ניתן היום, כ"ז תשרי תשפ"ה, 29 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.